

ČO UKÁZAL PRIESKUM INFORMAČNEJ GRAMOTOSTI – AKADEMICKÉ KNIŽNICE

Daniela Džuganová, Beáta Bellérová

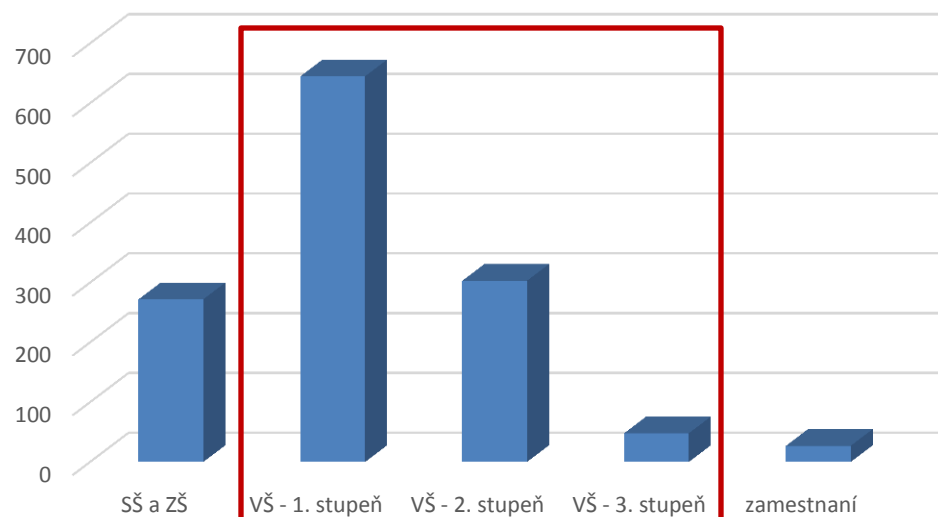

Slovenská
asociácia
knižníc

www.sakba.sk

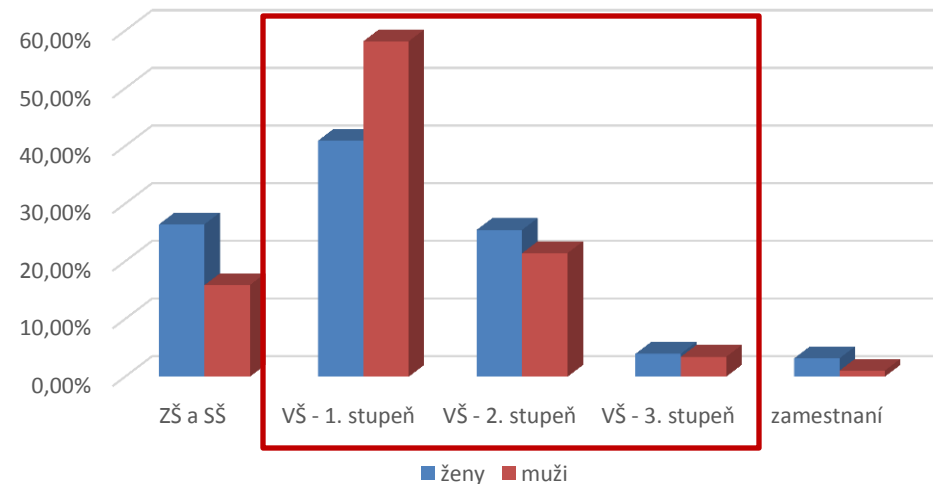
Respondenti (996 študentov VŠ, 76,9%)

status / stupeň štúdia (početnosť)

1. stupeň	645	49,81%
2. stupeň	303	23,40%
3. stupeň	48	3,71%

Zastúpenie žien a mužov podľa štúdia (percentá)

Využívate služby knižnice / knižníc? Môžete vybrať viac možností.

Typ knižnice	Respondenti	Spolu v %
Verejné	410	31,66%
Vedecké	96	7,41%
Akademické	603	46,56%
Školské	54	4,17%
Iné	33	2,55%
Nevyužívam	476	36,76%

	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Študenti – nevyužívam	38,14%	25,41%	8,33%

Z celkového počtu respondentov, študentov VŠ, využíva

- 28,8% služby verejnej knižnice
- 8,6% vedeckej knižnice
- 60,04% služby akademickej knižnice

32,8% respondentov – študentov VŠ nevyužíva nijakú knižnicu

Aké služby knižnice / knižníc využívate? Môžete vybrať viac možností.

Služba	%
Výpožičky beletrie	22,59
Výpožičky odbornej literatúry	43,07
Výpožičky študijnej literatúry	51,71
Medziknižničné výpožičné služby	2,91
Rešeršné služby	7,33
Databázy na webových stránkach knižnice	29,22
Online, telefonické, e-mail konzultácie, manuály, inštruktážne videá	8,03
Podujatia pre verejnosť, kluby	4,02
Žiadne	28,71

Odpovede všetkých respondentov, ktorí uviedli, že sú študenti VŠ

Ktoré z platených databáz (licencovaných EIZ) poznáte / používate – študenti 1. stupeň

Databáza	Poznám	Používam	Nepoznám
ACM Digital Library	4,96%	0,78%	94,26%
Current Contents Connect	3,57%	0,78%	95,66%
EBSCO	4,81%	1,40%	93,80%
Gale	4,81%	0,31%	94,88%
IEEE	11,32%	4,19%	84,50%
JSTOR	3,26%	3,10%	93,64%
Knovel	5,12%	2,33%	92,56%
ProQuest Central / ProQuest Ebook Central	8,37%	3,26%	88,37%
Science Direct	10,39%	7,91%	81,71%
Scopus	9,61%	5,12%	85,27%
Springer Link	6,20%	3,88%	89,92%
Web of Science	18,45%	7,60%	73,95%
Wiley Online Library	6,51%	3,57%	89,92%

Ktoré z platených databáz (licencovaných EIZ) poznáte / používate – študenti 2. stupeň

Databáza	Poznám	Používam	Nepoznám
ACM Digital Library	6,27%	1,32%	92,41%
Current Contents Connect	6,93%	1,32%	91,75%
EBSCO	6,93%	2,97%	90,10%
Gale	8,25%	1,98%	89,77%
IEEE	17,49%	14,19%	68,32%
JSTOR	5,61%	4,95%	89,44%
Knovel	8,58%	5,61%	85,81%
ProQuest Central / ProQuest Ebook Central	8,91%	7,59%	83,50%
Science Direct	19,14%	26,40%	54,46%
Scopus	23,43%	17,49%	59,08%
Springer Link	13,20%	13,86%	72,94%
Web of Science	30,36%	23,76%	45,87%
Wiley Online Library	7,92%	8,25%	83,83%

Ktoré z platených databáz (licencovaných EIZ) poznáte / používate – študenti 3. stupeň

Databáza	Poznám	Používam	Nepoznám
ACM Digital Library	6,25%	2,08%	91,67%
Current Contents Connect	20,83%	25,00%	54,17%
EBSCO	4,17%	8,33%	87,50%
Gale	10,42%	6,25%	83,33%
IEEE	8,33%	16,67%	75,00%
JSTOR	8,33%	14,58%	77,08%
Knovel	18,75%	4,17%	77,08%
ProQuest Central / ProQuest Ebook Central	14,58%	12,50%	72,92%
Science Direct	22,92%	58,33%	18,75%
Scopus	29,17%	70,83%	0,00%
Springer Link	22,92%	43,75%	33,33%
Web of Science	25,00%	72,92%	2,08%
Wiley Online Library	12,50%	18,75%	68,75%

Ktoré z voľne dostupných zdrojov poznáte / používate – 1. a 2. stupeň

Databáza	poznám	používam	nepoznám
MEDLINE	7,60%	1,55%	90,85%
OECD iLibrary	7,44%	2,33%	90,23%
Google Scholar	33,95%	21,40%	44,65%
Verejné db. Štatistického úradu SR	26,98%	12,25%	60,78%
Centrálny register záverečných prác	26,20%	14,26%	59,53%
DOAJ	2,02%	0,31%	97,67%
ERIH PLUS	1,55%	0,47%	97,98%

Databáza	poznám	používam	nepoznám
MEDLINE	7,59%	3,30%	89,11%
OECD iLibrary	11,88%	7,59%	80,53%
Google Scholar	28,38%	56,11%	15,51%
Verejné db. Štatistického úradu SR	34,65%	31,68%	33,66%
Centrálny register záverečných prác	35,97%	53,47%	10,56%
DOAJ	2,31%	2,97%	94,72%
ERIH PLUS	1,65%	0,66%	97,69%

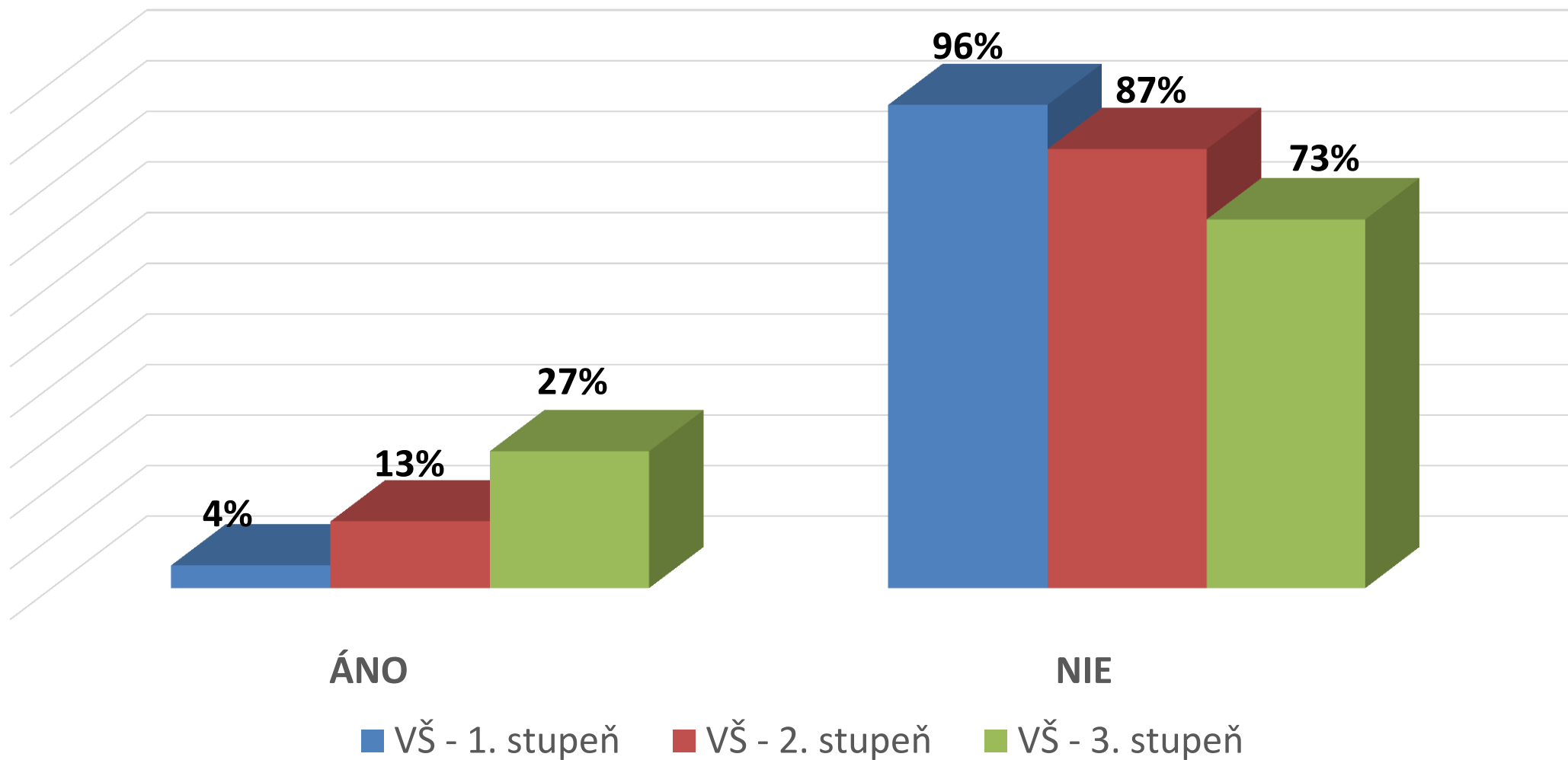
Ktoré z voľne dostupných zdrojov poznáte / používate – 3. stupeň štúdia

Databáza	Poznám	Používam	Nepoznám
MEDLINE	12,50%	8,33%	79,17%
OECD iLibrary	22,92%	8,33%	68,75%
Google Scholar	22,92%	64,58%	12,50%
Verejné databázy Štatistického úradu SR	27,08%	27,08%	45,83%
Centrálny register záverečných prác	25,00%	68,75%	6,25%
DOAJ	4,17%	10,42%	85,42%
ERIH PLUS	8,33%	2,08%	89,58%

Zúčastnili ste sa podujatia (aj online) zameraného na vyhľadávanie a prácu s informáciami, ktoré organizovala / poskytovala knižnica?

Účasť na podujatí podľa statusu/stupňa štúdia (percentuálne)

Ak áno, o aký typ podujatia išlo?

Ako vyhľadávať literatúru v danej knižnici

workshop kritické myslenie

Online seminár na vyhľadávanie v databazách

príprava na záverečnú prácu

vyhladávacie služby univerzitetnej knižnice

Informačná výchova

Využívanie zahraničných zdrojov, ktoré si platí univerzita ako napríklad Web of science

Elektronické informačné zdroje

Priblíženie služieb a možností využitia danej knižnice, návod ako hľadať literatúru a priblíženie rôznych web stránok, odkiaľ môžeme čerpať overené vedecké informácie

V rámci návštevy knižnice zo školy sme boli oboznámení s takýmito informáciami.

Prednáška k zdrojom záverečnej práce

Prednáška ako pracovať so zdrojmi pri písaní záverečnej práce

Výberová prednáška k vyhľadávaniu a práci so zdrojmi k záverečnej práci

Prednáška bola organizovaná v rámci predmetu Metodika a formálne spracovanie záverečnej práce na Bc. štúdiu.

Bolo to súčasť študijného predmetu

v rámci predmetu- metodika vypracovania záverečnej práce: v knižnici SPU v NR

V rámci predmetu sme to mali ako povinné

v rámci predmetu na škole sme boli v knižnici a boli sme oboznámení s možnosťami a službami

Základné informácie o práci a službách knižnice

Programovanie

Prednáška v rámci bakalárskeho seminára

Hackaton

Považujte absolvovanie podujatia (aj online) zameraného na vyhľadávanie a prácu s informáciami za

	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Nevyhnutné	6,36%	5,94%	18,75%
Dôležité, ale nie nevyhnutné	52,56%	60,07%	62,50%
Skôr nedôležité	12,40%	12,21%	2,08%
Zbytočné	3,57%	3,30%	4,17%

Odkiaľ a v akej miere ste získali poznatky o tom, ako vyhľadávať a spracúvať informácie? – 1. stupeň

Odkiaľ?	Vysoká miera	Nízka miera	Žiadna
Štúdium na ZŠ	17,05%	53,95%	28,99%
Štúdium na SŠ	51,78%	37,98%	10,23%
Štúdium na VŠ	62,33%	26,05%	11,63%
Knižnica – na kurze	6,20%	12,71%	81,09%
Knižnica – zamestnanci	11,32%	18,29%	70,39%
Knižnica – web	13,95%	20,78%	65,27%
Spolužiaci / kamaráti	33,18%	46,36%	20,47%
Iné	20,93%	15,81%	63,26%

Odkiaľ a v akej miere ste získali poznatky o tom, ako vyhľadávať a spracúvať informácie? – 2. stupeň

Odkiaľ?	Vysoká miera	Nízka miera	Žiadna
Štúdium na ZŠ	8,25%	47,85%	43,89%
Štúdium na SŠ	31,68%	53,47%	14,85%
Štúdium na VŠ	80,20%	17,49%	2,31%
Knižnica – na kurze	7,92%	14,85%	77,23%
Knižnica – zamestnanci	14,19%	21,45%	64,36%
Knižnica – web	19,14%	29,70%	51,16%
Spolužiaci / kamaráti	40,59%	39,27%	20,13%
Iné	18,48%	15,18%	66,34%

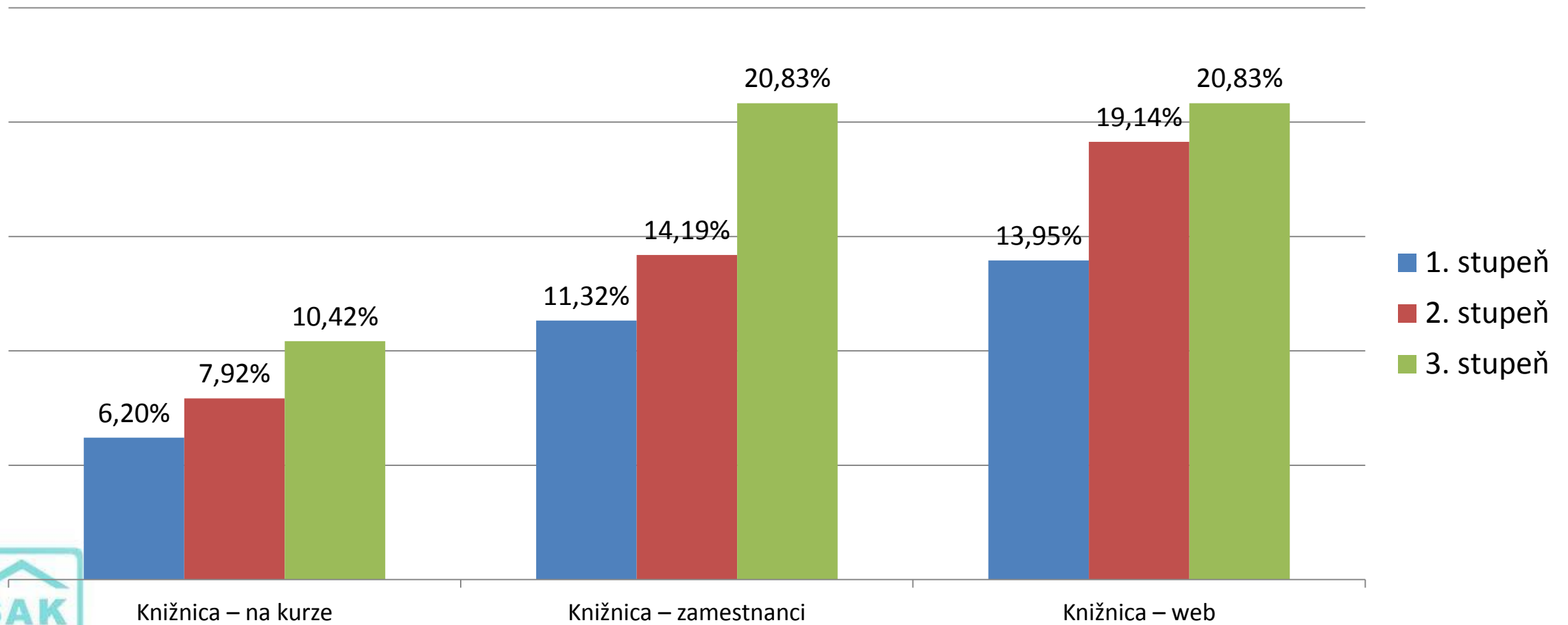

Odkiaľ a v akej miere ste získali poznatky o tom, ako vyhľadávať a spracúvať informácie? – 3. stupeň

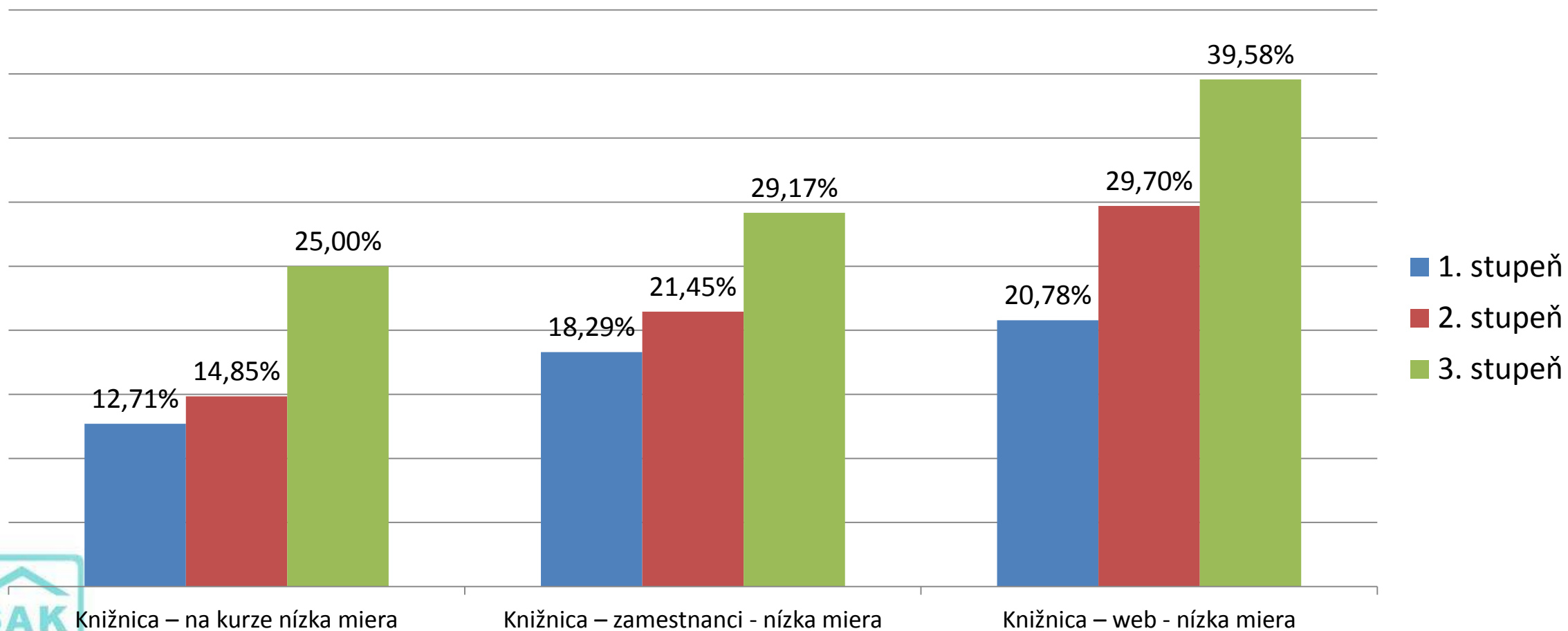
Odkiaľ?	Vysoká miera	Nízka miera	Žiadna
Štúdium na ZŠ	2,08%	41,67%	56,25%
Štúdium na SŠ	25,00%	47,92%	27,08%
Štúdium na VŠ	85,42%	12,50%	2,08%
Knižnica – na kurze	10,42%	25,00%	64,58%
Knižnica – zamestnanci	20,83%	29,17%	50,00%
Knižnica – web	20,83%	39,58%	39,58%
Spolužiaci / kamaráti	45,83%	33,33%	20,83%
Iné	18,75%	12,50%	68,75%

Vysoká miera získania poznatkov z knižnice

Nízka miera získania poznatkov z knižnice

Knižnica – na kurze nízka miera

Knižnica – zamestnanci - nízka miera

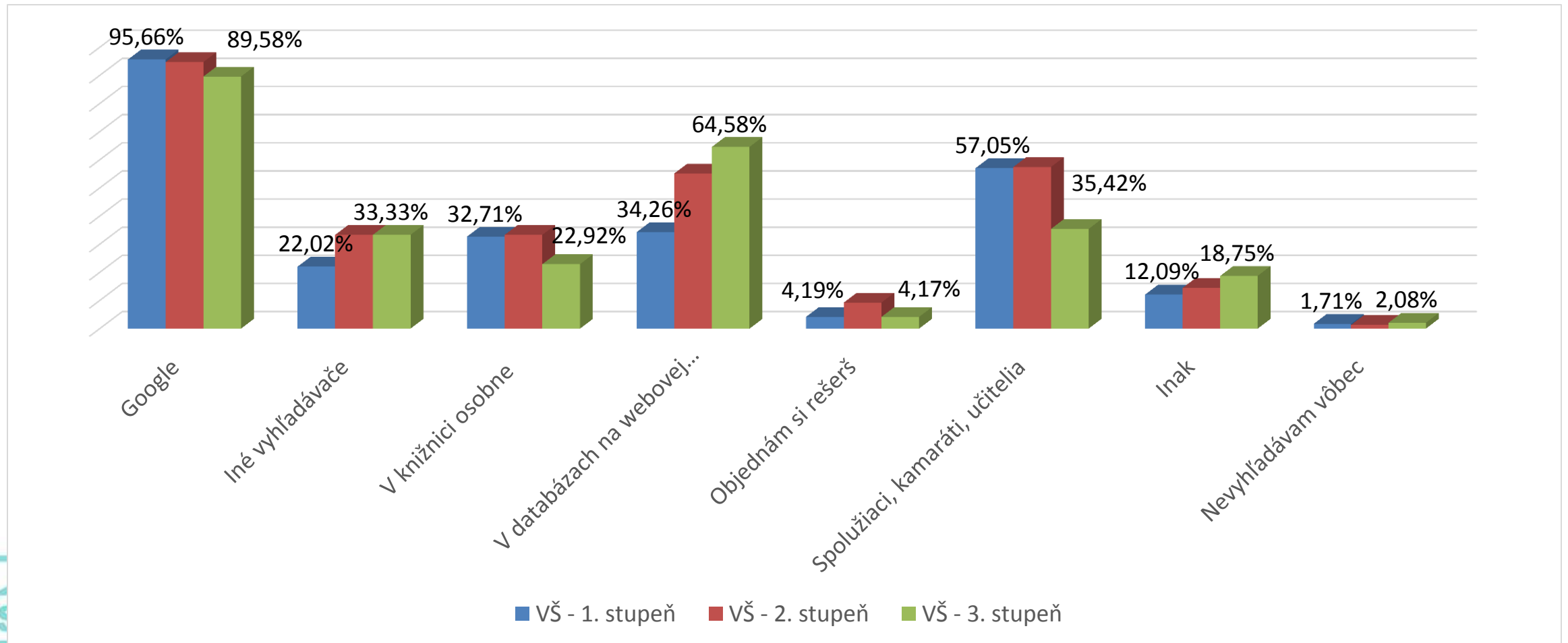
Knižnica – web - nízka miera

Ako vyhľadávate literatúru na referáty, projekty, seminárne práce, SOČ, ŠVOČ, záverečné práce a pod. ? – **všetci v. študenti VŠ**

Odpoveď	Respond.spolu	Študenti VŠ
Google	94,59%	95,08%
Iné vyhľadávače	23,78%	26,00%
V knižnici osobne	30,50%	32,43%
V databázach na webovej stránke knižnice	35,98%	42,07%
Objednám si rešerš	4,86%	5,72%
Spolužiaci, kamaráti, učitelia	55,44%	56,12%
Inak	13,05%	13,15%
Nevyhľadávam vôbec	2,39%	1,61%

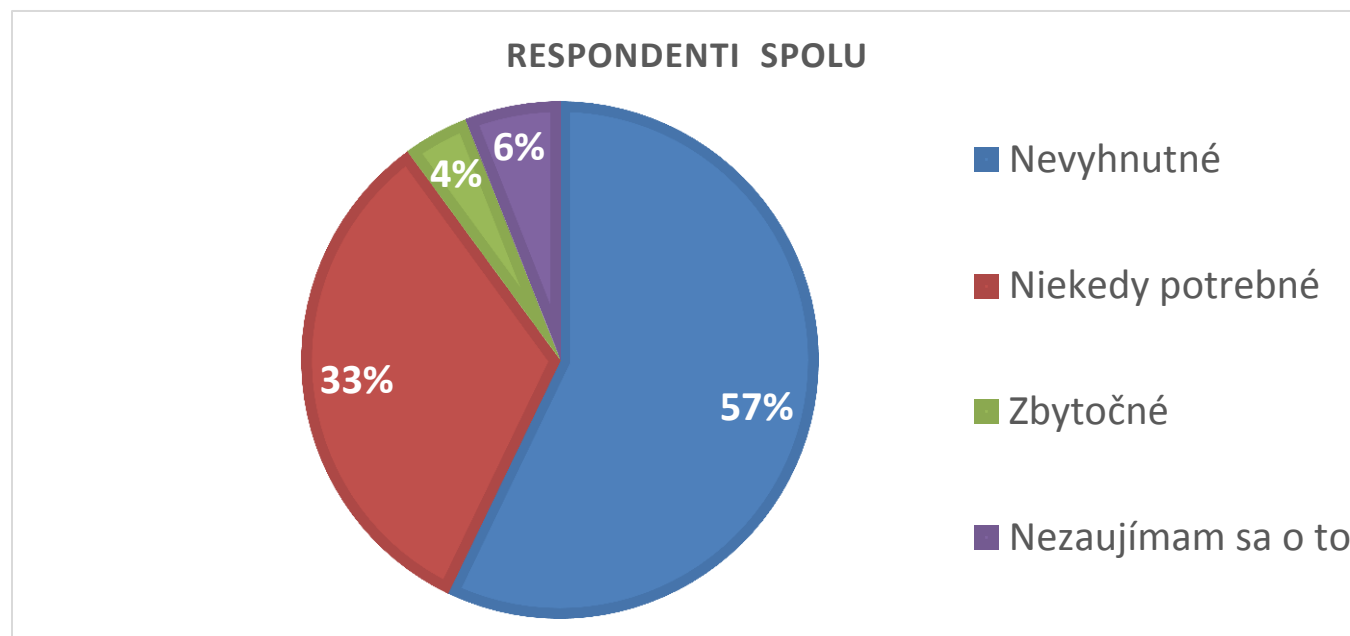

Ako vyhľadávate literatúru na referáty, projekty, seminárne práce, SOČ, ŠVOČ, záverečné práce a pod. ?

Uvádžanie zdroja - citovanie pri preberaní údajov – študenti v. všetci respondenti

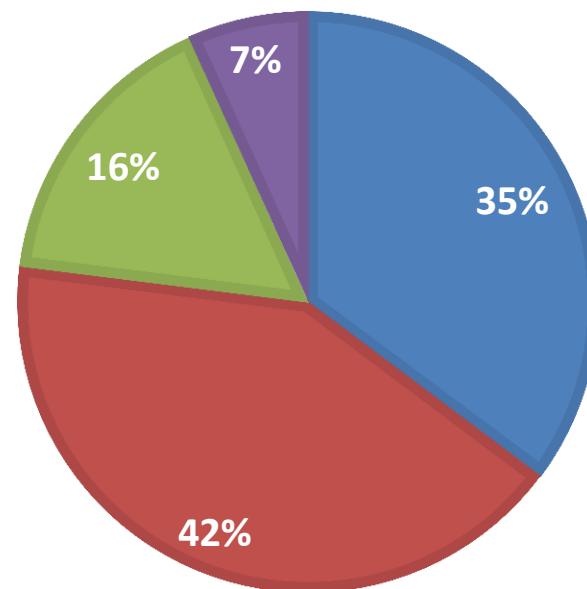
Študenti	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Nevyhnutné	57,98%	71,29%	89,58%
Niekedy potrebné	31,94%	24,42%	10,42%
Zbytočné	5,58%	1,98%	0,00%
Nezaujímam sa o to	4,50%	2,31%	0,00%

Uvádžanie zdroja pri preberaní obrázkov – študenti VŠ v. všetci respondenti

Študenti	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Nevyhnutné	33,49%	46,20%	62,50%
Niekedy potrebné	42,64%	37,62%	35,42%
Zbytočné	18,76%	13,20%	2,08%
Nezaujíam sa o to	5,12%	2,97%	0,00%

RESPONDENTI SPOLU (POMERNE)

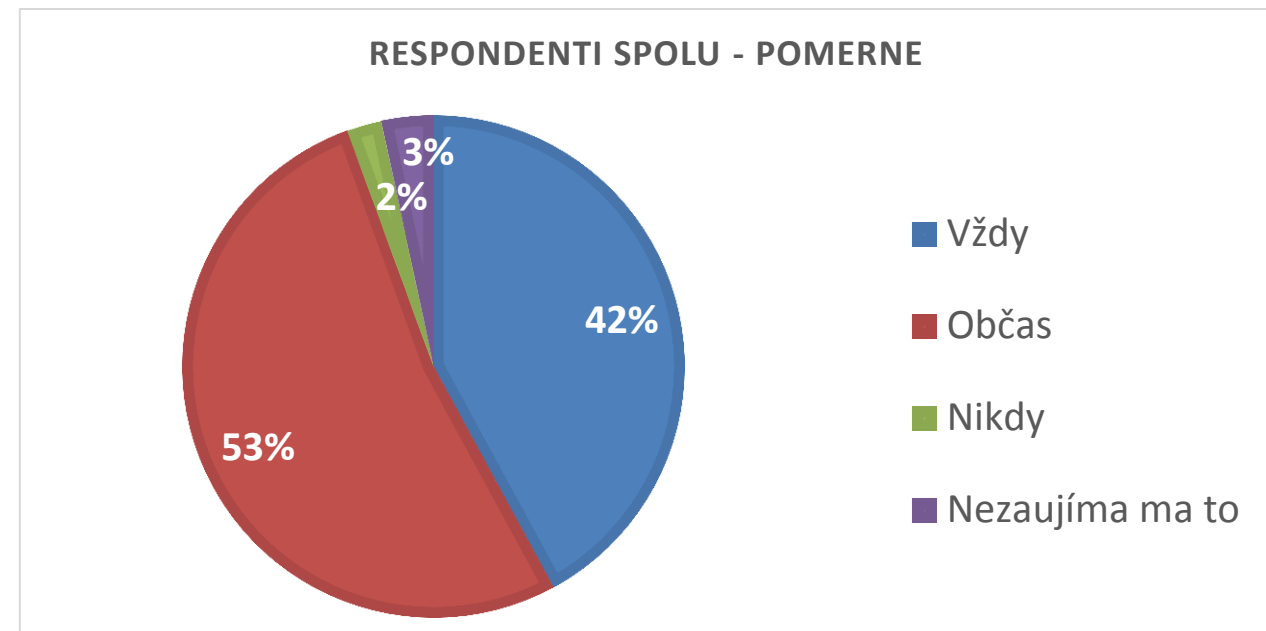

- Nevyhnutné
- Niekedy potrebné
- Zbytočné
- Nezaujíam sa o to

Overujete si kvalitu informácií, ktoré používate? – študenti v. všetci respondenti

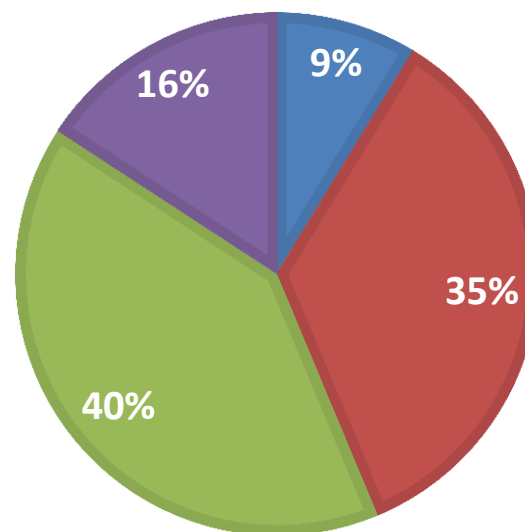
Študenti	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Vždy	44%	48%	71%
Občas	51%	49%	27%
Nikdy	3%	0%	2%
Nezaujíma ma to	2%	3%	0%

Ak by knižnica vo vašom okolí organizovala podujatie (aj online) zamerané na prácu s informáciami, prihlásili by ste sa?

Študenti	VŠ - 1. stupeň	VŠ - 2. stupeň	VŠ - 3. stupeň
Áno	9,77%	9,24%	22,92%
Skôr áno	37,05%	35,64%	43,75%
Skôr nie	37,52%	45,54%	31,25%
Nie	15,66%	9,57%	2,08%

RESPONDENTI SPOLU (POMER)

- Áno
- Skôr áno
- Skôr nie
- Nie

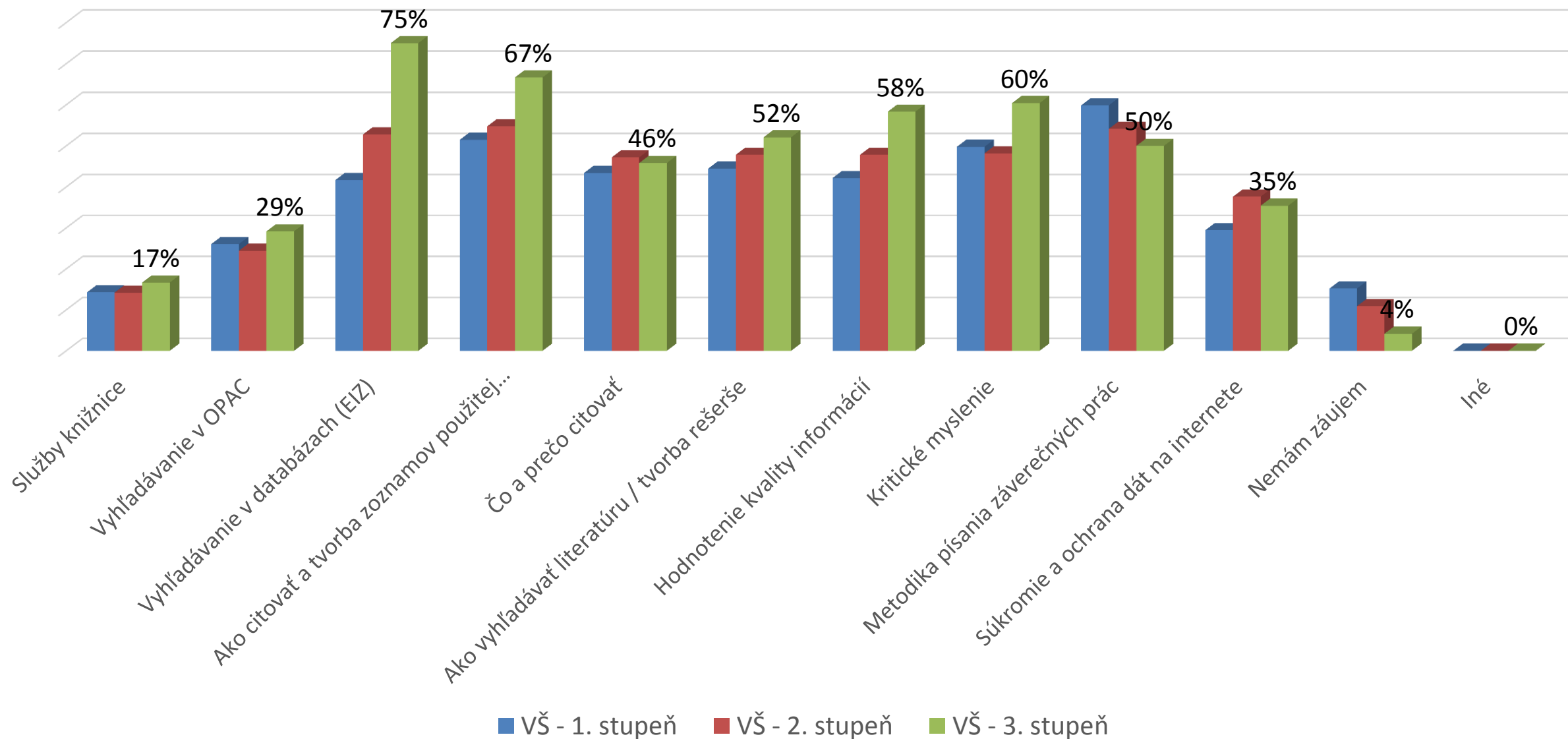

Aké kritériá kvality informácií sledujete? Môžete vybrať viac možností

	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Aktuálnosť	87,60%	93,73%	83,33%
Autorstvo / Zdroj	61,86%	74,59%	87,50%
Formálna a gramatická správnosť textu	64,81%	63,37%	56,25%
Komu sú určené	47,29%	48,51%	56,25%
Nezaujímam sa o to	3,41%	2,31%	2,08%

Aké témy podujatia (aj online) zameraného a prácu s informáciami by boli pre vás zaujímavé?

Akú formu podujatia zameraného na prácu s informáciami by ste preferovali?

Študenti	1. stupeň	2. stupeň	3. stupeň
Osobnú v knižnici	39,69%	34,65%	35,42%
Online kurz (webinár)	52,71%	62,05%	77,08%
Video	53,02%	57,10%	50,00%
Iné (napíšte)	2,95%	2,64%	2,08%
Nemám záujem	12,56%	13,20%	4,17%

Čo treba brať do úvahy?

- Výsledky poznačené koronakrízou
 - z hľadiska počtu respondentov všeobecne,
 - z hľadiska účasti na vzdelávacích podujatiach knižníc,
 - z hľadiska dostupnosti knižničných služieb všeobecne,
 - osobitne z pohľadu študentov, ktorí začali študovať v akad. roku 2019/2020
- Po prvý krát prieskum nielen v AK
- Nerovnomerné zastúpenie univerzít

Čo môžeme skúsiť odvodiť pre informačné vzdelávanie AK?

60 % respondentov deklaruje využívanie služieb akademickej knižnice.

33 % nevyužíva žiadnu knižnicu.

Okrem výpožičiek študijnej literatúry (52 %) a odbornej literatúry (43 %) sú najvyužívanejšou službou EIZ (29 %).

Ale! **Veľmi vysoké percento študentov (ani 3. stupňa) nepozná mnohé EIZ**

Podiel študentov, ktorí absolvovali IV v knižnici je nízky (1. stupeň 4%, 2. stupeň 13%, 3. stupeň 27%).

Tí, ktorí absolvovali ho prevažne hodnotili ako „Dôležité, ale nie nevyhnutné)

Študenti 3. stupňa prejavili najvyšší záujem o podujatia zamerané na prácu s informáciami.

Je toho ešte oveľa viac (budeme publikovať).

